

FONS EMILI MASSANAS / AIEMB

Saló de retratar del fotògraf Unal, de Girona, c. 1915.

De totes maneres, els qui no hagin pogut anar a veure l'exposició es poden acontentar amb la lectura

del catàleg, on es poden llegir els textos de l'exposició i contemplar-ne les imatges i els objectes, tot i

que certament no es pot comparar ni de bon tros la visualització sobre paper amb l'admiració de l'original. Val a dir que en la impressió s'ha tingut cura d'annotar la mida de cada original i el procediment utilitzat, referències molt infreqüents en les publicacions i que són essencials per acostar-se a la realitat de la peça.

Cal destacar també que en un espai annex es promocionaven els fons de l'esmentat Arxiu d'Imatges Emili Massanas i Burcet, que conté Fons

de fotògrafs que encara estan en actiu, com Dani Duch, Miquel Ruiz, Jordi Soler o Joan Comalat, i d'altres de ja desapareguts, com Rafael Vilarrubies (1905-1953) o Pablito (1922-1999). Aquests fons tenen un contingut molt important o en alguns casos exclusiu de fotografia de premsa, i converteixen l'Arxiu d'Imatges Emili Massanas i Burcet en un referent del fotoperiodisme a les comarques de Girona.

Dolors Grau i Ferrando

Dels jocs de daus als Salelles

Hi havia un joc de daus que es deia gresca. S'hi jugava a l'edat mitjana, a tavernes, carrers i places. Les autoritats el prohibien periòdicament, perquè era un joc de diners, i és sobretot gràcies a aquelles ordenacions en què l'anaven prohibint que avui es coneix, perquè els historiadors, en general, són gent seriosa i ocupada que estudia i investiga coses importants i moments clau del passat, però no jocs de daus per fer-se ric o per passar l'estona. A gresca hi jugava Simó sa Fàbrega, clergue beneficiat de Sant Joan de Fàbregues l'any 1332, segons llegeixo en un exemplar de la revista *Cingles*, de Collsacabra. I hi jugava també Pere Ferriol, sagristà de Santa Pellaia, a les Gavarres, el qual, tal com publica Imma Puig i Aleu a *Una visita pastoral al Baix Empordà als anys 1420-1423*, era a Begur a principi d'agost de l'any 1420, quan el bisbe Andreu Bertran va arribar a Santa Pellaia, provinent de Sant Cebrià de Lledó, seguint el recorregut de les visites pastorals que feia. Pere Ferriol havia estat abans sagristà a Begur; és per això que hi era. Però Ferriol és un cognom lligat clarament a Begur; de Ferriol, a Begur, n'hi ha hagut sempre molts: s'ho deia Salvador Raurich i Ferriol, científic, historiador i compositor, i s'ho diu Lluís Puig i Ferriol, especialista en dret civil català. Ferriol, doncs, és un cognom de Begur, mentre que Puig és massa de pertot, un cognom de moltes contrades. Imma Puig, però, dedica aquest seu llibre a Josep Maria Puig Salellas, el seu pare, i Salellas és un cognom lligat clarament al pla de Sant Joan de Cruïlles, conegut també com Salelles o com el pla de Salelles, perquè hi ha can Salelles i el mas Salelles i el torrent de Salelles i, encara, la capella de Sant Joan de Salelles. Fa uns mesos que aquell notari, historiador, articulista, jurista, president de la Fundació Noguera, catalanista, activista i tantes altres coses que va ser Josep Maria Puig Salellas ha mort. Ara repasso un parell de llibres seus que tinc a casa. L'un, *De remences a rendistes: els Salellas (1322-1935)*, el va escriure a partir del seu arxiu familiar, i recull sis segles d'una família relacionada amb aquella part del Baix Empordà i, també, amb Aiguaviva i Girona. El segon, *Catalunya: la penúltima cruïlla*, va editar-lo a Edicions 62 i, tal com hi escrigué a la contraportada, és «un resum d'història de Catalunya, una introducció als fets essencials i al procés que ha anat configurant Catalunya com a nació, amb una atenció al punt de vista jurídic». Puig Salelles començà aquest llibre explicant la vista que es veia des del seu mas del pla de Salelles; hi escrigué que era una tarda agradable, «amb un puntet de tramuntana que anava mancant: al fons, la tira de cases de la Bisbal es projectava sobre les muntanyes, tampoc no gaire importants, que, des de les Gavarres cap al Ter, amb el castell de Begur al mig, ens separava de la mar». Sí, però no gaire. Així com avui nosaltres d'ell, ara que és mort, però que ens ha deixat els seus escrits i els llibres. Lluny, doncs, potser. Però també no gaire.

Xavier Cortadellas